Fredagen den 10 juli 2020

P9_TA(2020)0204

En övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism – kommissionens handlingsplan och annan utveckling på senare tid

Europaparlamentets resolution av den 10 juli 2020 om en övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism – kommissionens handlingsplan och annan utveckling på senare tid (2020/2686(RSP))

(2021/C 371/12)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 7 maj 2020 om en handlingsplan för en övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism (C(2020)2800),

— med beaktande av kommissionens paket för bekämpning av penningtvätt som antogs den 24 juli 2019 och som består av ett politiskt meddelande *Mot ett bättre genomförande av EU:s ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism* (COM(2019)0360), en rapport om bedömningen av nyligen uppdagade fall av misstänkt penningtvätt i kreditinstitut i EU (efterhandsanalys) (COM(2019)0373), en rapport om bedömningen av risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som påverkar den inre marknaden och berör gränsöverskridande verksamhet (den överstatliga riskbedömningsrapporten) (COM(2019)0370) och det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar (SWD(2019)0650), samt en rapport om sammankoppling av medlemsstaternas nationella centraliserade automatiserade mekanismer (centrala register eller centrala elektroniska datasöksystem) med uppgifter om bankkonton (COM(2019)0372),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (fjärde penningtvättsdirektivet) ([1]), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/843 av den 30 maj 2018 om ändring av direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, och om ändring av direktiven 2009/138/EG och 2013/36/EU (femte penningtvättsdirektivet) ([2]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2175 av den 18 december 2019 om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), förordning (EU) nr 1094/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument, förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och förordning (EU) 2015/847 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel ([3]).

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1153 av den 20 juni 2019 om fastställande av bestämmelser för att underlätta användning av finansiell information och andra uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra vissa brott och om upphävande av rådets beslut 2000/642/RIF ([4]), Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 av den 23 oktober 2018 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser ([5]) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1672 av den 23 oktober 2018 om kontroller av kontanta medel som förs in i eller ut ur unionen och om upphävande av förordning (EG) nr 1889/2005 ([6]),

([1]) EUT L 141, 5.6.2015, s. 73.
([2]) EUT L 156, 19.6.2018, s. 43.
([3]) EUT L 334, 27.12.2019, s. 1.
([4]) EUT L 186, 11.7.2019, s. 122.
([5]) EUT L 284, 12.11.2018, s. 22.
([6]) EUT L 284, 12.11.2018, s. 6.

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/42/EU av den 3 april 2014 om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott i Europeiska unionen ([7]), och av kommissionens rapport om dess genomförande av den 2 juni 2020 *Återvinning av tillgångar och förverkande: Åtgärder för att se till att brott inte lönar sig* (COM(2020)0217),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) ([8]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten ([9]),

— med beaktande av rådets slutsatser av den 5 december 2019 om strategiska prioriteringar för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,

— med beaktande av rådets slutsatser av den 17 juni 2020 om förstärkta finansiella utredningar för att bekämpa grov och organiserad brottslighet,

— med beaktande av Europeiska bankmyndighetens yttrande av den 24 juli 2019 över meddelanden till enheter som står under tillsyn om risker för penningtvätt och finansiering av terrorism i samband med tillsyn,

— med beaktande av sin resolution av den 19 april 2018 om skyddet för undersökande journalister i Europa: fallet med den slovakiske journalisten Ján Kuciak samt Martina Kušnírová ([10]),

— med beaktande av sin resolution av den 15 november 2017 om rättsstatlighet i Malta ([11]),

— med beaktande av sin resolution av den 28 mars 2019 om situationen avseende rättsstaten och kampen mot korruption inom EU, särskilt i Malta och Slovakien ([12]),

— med beaktande av sin resolution av den 18 december 2019 om rättsstatssituationen i Malta efter de senaste avslöjandena kring mordet på Daphne Caruana Galizia ([13]),

— med beaktande av kommissionens färdplan om en ny metod för bedömning av högriskländer enligt direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism,

— med beaktande av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 22 juni 2018 som innehåller en metod för identifiering av högrisktredjeländer enligt direktiv (EU) 2015/849 (SWD(2018)0362),

---

([7]) EUT L 127, 29.4.2014, s. 39.
([8]) EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.
([9]) EUT L 305, 26.11.2019, s. 17.
([10]) EUT C 390, 18.11.2019, s. 111.
([11]) EUT C 356, 4.10.2018, s. 29.
([12]) Antagna texter, P8_TA(2019)0328.
([13]) Antagna texter, P9_TA(2019)0103.

Fredagen den 10 juli 2020

— med beaktande av de fyra delegerade förordningar som kommissionen har antagit – (EU) 2016/1675 ([14]), (EU) 2018/105 ([15]), (EU) 2018/212 ([16]) och (EU) 2018/1467 ([17]) – om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 genom identifiering av högrisktredjeländer med strategiska brister,

— med beaktande av sin resolution av den 14 mars 2019 om brådskande behov av EU:s svarta lista över tredjeländer i linje med penningtvättsdirektivet ([18]),

— med beaktande av sin resolution av den 26 mars 2019 om ekonomisk brottslighet, skatteundandragande och skatteflykt ([19]),

— med beaktande av sin resolution av den 19 september 2019 om läget i genomförandet av lagstiftningen mot penningtvätt ([20]),

— med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Enligt kommissionen är cirka 1 % eller 160 miljarder euro av unionens årliga bruttonationalprodukt knuten till misstänkt finansiell verksamhet ([21]) såsom penningtvätt kopplad till korruption, vapen- och människohandel, narkotikahandel, skatteundandragande och skattebedrägeri, finansiering av terrorism eller annan olaglig verksamhet som påverkar EU-medborgarna i deras dagliga liv.

B. Enligt Europol var det 2,2 % av den uppskattade vinningen av brott under perioden 2010–2014 som beslagtogs tillfälligt eller frystes, och endast 1,1 % av den brottsliga vinsten förverkades på EU-nivå, vilket innebär att 98,9 % av den uppskattade vinningen av brott inte förverkades och förblev i brottslingars händer ([22]).

C. EU:s ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism har stärkts genom antagandet av det fjärde penningtvättsdirektivet i maj 2015 och det femte penningtvättsdirektivet i april 2018 och införlivandet av dessa i medlemsstaternas nationella lagstiftning senast i juni 2017 respektive januari 2020, och genom annan lagstiftning och andra insatser som åtföljer dessa. Det tredje penningtvättsdirektivet har inte alltid genomförts korrekt i medlemsstaterna, men kommissionen har ännu inte inlett något överträdelseförfarande. Kommissionen har inlett överträdelseförfaranden mot en majoritet av medlemsstaterna för att de underlåtit att korrekt införliva det fjärde penningtvättsdirektivet i nationell lagstiftning och har inlett förfaranden mot en stor majoritet av medlemsstaterna för underlåtenhet att anmäla införlivandeåtgärder enligt det femte penningtvättsdirektivet eller endast anmälan av partiella införlivandeåtgärder enligt det femte penningtvättsdirektivet ([23]).

D. I mars 2019 antog parlamentet en ambitiös resolution om ekonomisk brottslighet, skatteundandragande och skatteflykt, och drog slutsatsen att det behövs en omfattande översyn av EU:s befintliga regler för bekämpning av penningtvätt.

E. Den 7 maj 2020 antog kommissionen en handlingsplan ([24]) för en övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, grundad på sex pelare.

F. Samma dag offentliggjordes den nya metoden som identifierar högrisktredjeländer med strategiska brister när det gäller bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och som inte bara förlitar sig på externa informationskällor. Skärpta due diligence-åtgärder för kundkännedom kommer att vidtas i länder som identifierats som högrisktredjeländer med denna metod i enlighet med skyldigheterna enligt det fjärde och femte penningtvättsdirektivet.

([14]) EUT L 254, 20.9.2016, s. 1.
([15]) EUT L 19, 24.1.2018, s. 1.
([16]) EUT L 41, 14.2.2018, s. 4.
([17]) EUT L 246, 2.10.2018, s. 1.
([18]) Antagna texter, P8_TA(2019)0216.
([19]) Antagna texter, P8_TA(2019)0240.
([20]) Antagna texter, P9_TA(2019)0022.
([21]) Politico, *Dirty money failures signal policy headaches for new Commission*, 24 juli 2019.
([22]) Europol *Does crime still pay?* Criminal Asset Recovery in the EU – Survey of Statistical Information 2010–2014 ", 1 februari 2016.
([23]) Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen *Anti-money laundering directive V (AMLD V) – transposition status*, 2 juni 2020.
([24]) Kommissionens meddelande av den 7 maj 2020 om en handlingsplan för en övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism (C(2020)2800).

G. Fragmenterade lagar, institutioner och regelverk i EU på området för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism ger upphov till ytterligare kostnader och bördor för dem som tillhandahåller gränsöverskridande tjänster, skapar incitament för företag att registrera sig där reglerna är lindrigare och gör det möjligt för enskilda, organisationer och deras finansiella mellanhänder att bedriva olaglig verksamhet där tillsyn och verkställande anses vara svagare och/eller mildare. Det nuvarande regelverket för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism leder till att tolkningar och praxis i fråga om penningtvätt skiljer sig från medlemsstat till medlemsstat.

H. Det har förekommit ett antal avslöjanden om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism under de senaste åren, bland annat, men inte begränsat till, fall som nämns i kommissionens rapport om bedömningen av nyligen uppdagade fall av misstänkt penningtvätt i kreditinstitut i EU, cum-ex-skandalen om utdelningsarbitrage eller Luandaleaks-avslöjandena. Ytterligare avslöjanden offentliggörs regelbundet, och handlar ofta om missbruk av EU-medel och korruptionsärenden i medlemsstaterna. Detta visar på att EU måste fortsätta att prioritera kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism och uppdatera sin lagstiftning om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

I. Under 2019 genomförde internrevisionsenheten vid Europeiska investeringsbanken (EIB) en revision av genomförandet av ramen för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, främst från och med 2017, och pekade på betydande luckor som delvis hade med den ofullständiga anpassningen av ramen att göra. EIB utarbetade en plan för att täppa till alla upptäckta luckor före juli 2020.

J. Arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF) varnade i maj 2020 ([25]) för att den ökade covid-19-relaterad brottsligheten, såsom bedrägeri, cyberbrottslighet och felanvändning och exploatering av statliga medel och internationellt finansiellt stöd skapar nya inkomstkällor för olagliga aktörer. Europol har också varnat för hur brottslingar snabbt har utnyttjat möjligheterna att utnyttja krisen genom att anpassa sin verksamhet eller utveckla ny brottslig verksamhet, särskilt genom cyberbrottslighet, bedrägerier, förfalskningar och organiserade egendomsbrott ([26]). Europeiska bankmyndigheten (EBA) har utfärdat specifika rekommendationer för nationella behöriga myndigheter att arbeta med ansvariga enheter för att identifiera och mildra specifika risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som härrör från covid-19-utbrottet och anpassa tillsynsverktygen ([27]).

K. Av de 10 ledande jurisdiktioner som tillämpar sekretess i världen, rankade efter Tax Justice Network Financials sekretessindex, är två EU-medlemsstater, ytterligare två ligger i Europa och två är utomeuropeiska territorier i en tidigare EU-medlemsstat. Kampen mot penningtvätt och korruption måste därför börja inom EU.

L. Enligt 2020 års finanssekretressindex står de länder som tillhör Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) för 49 % av all finansiell sekretess i världen.

M. Vilseledande handelsfakturering används för att undvika skatter och/eller tullavgifter, tvätta vinning av brott, kringgå valutakontroller och flytta vinster offshore. De värdegap som konstaterats till följd av vilseledande handelsfakturering mellan 135 utvecklingsländer och 36 utvecklade ekonomier under 10-årsperioden 2008–2017 uppgick till 8,7 biljoner USD ([28]).

EU:s handlingsplan och ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens meddelande av den 7 maj 2020 om en handlingsplan för en övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism och därigenom skapa förutsättningar för ytterligare förbättringar, särskilt vid tillämpningen och genomförandet av den befintliga lagstiftningen. Parlamentet uppmanar unionen att så snart som möjligt gå vidare med alla de sex pelarna i denna handlingsplan.

([25]) FATF: *COVID-19-related Money Laundering and Terrorist Financing – Risks and Policy Responses*, maj 2020.
([26]) Europol, *Pandemic profiteering: how criminals exploit the COVID-19 crisis*, 27 mars 2020.
([27]) Europeiska bankmyndigheten *EBA statement on actions to mitigate financial crime risks in the COVID-19 pandemic*, 31 mars 2020.
([28]) Global Financial Integrity "Trade-Related Illicit Financial Flows in 135 Developing Countries: 2008-2017" 3 mars 2020.

Fredagen den 10 juli 2020

2. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att skapa en gemensam regelbok på området för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, bland annat genom att omvandla relevanta delar av penningtvättsdirektivet till en förordning för att säkerställa en mer harmoniserad uppsättning regler för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism . Parlamentet föreslår att kommissionen ska överväga följande områden för denna förordning: identifiering av verkliga huvudmän, en förteckning över ansvariga enheter och deras rapporteringsskyldigheter, due diligence-krav på kundkännedom, inklusive krav avseende personer i politiskt utsatt ställning, bestämmelser om register över verkligt huvudmannaskap och centraliserade mekanismer för betalkonton och bankkonton, ramen för samarbete mellan behöriga myndigheter och finansunderrättelseenheter, samt standarder för tillsyn av både finansiella och icke-finansiella ansvariga enheter och skydd för enskilda personer som rapporterar misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism. Parlamentet anser att ytterligare tekniska standarder kan behöva antas, men att viktiga harmoniseringsåtgärder bör tas upp i förordningen för att garantera en korrekt roll för parlamentet och rådet som medlagstiftare på detta mycket känsliga område.

3. Europaparlamentet välkomnar kommissionens avsikt att inom de närmaste 12 månaderna lägga fram en ny institutionell EU-struktur för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, på grundval av en EU-tillsynsmyndighet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och en EU-mekanism för samordning och stöd för finansunderrättelseenheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga att inrätta en EU-mekanism för samordning och stöd i form av en EU-finansunderrättelseenhet. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att ansvarsområdet för tillsynsmyndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism omfattar finansiella och icke-finansiella ansvariga enheter med direkta tillsynsbefogenheter över vissa ansvariga enheter, beroende på deras storlek eller risker, samt övervakning av nationella tillsynsmyndigheters tillämpning av EU-regler. Parlamentet efterlyser en tydlig uppdelning av befogenheterna för tillsynsmyndigheterna på EU-nivå respektive nationell nivå samt klarhet om villkoren för direkttillsyn från EU-tillsynsmyndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism på grundval av en riskbaserad bedömning, liksom när de nationella tillsynsmyndigheternas agerande eller åtgärder bedöms vara inadekvata och/eller otillräckliga. Parlamentet begär att EU-tillsynsmyndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och EU-finansunderrättelseenheten ska vara budgetmässigt och funktionellt oberoende.

4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvidga det enhetliga regelverket på området för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism för att utöka kretsen av ansvariga enheter, särskilt i syfte att integrera nya och omstörtande marknadssektorer samt teknisk innovation och utveckling av internationella standarder, och se till att tillhandahållandet av tjänster omfattas på samma sätt som leverans av varor. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med riskerna med kryptotillgångar genom att tillämpa principen om kundkännedom på ett brett sätt, samtidigt som principerna om nödvändighet och proportionalitet respekteras. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att icke-finansiella ansvariga enheter är föremål för liknande tillsyn som finansiella enheter, och detta av en oberoende offentlig myndighet på nationell nivå, samt att se till att nivån på medvetenhet, utbildning, efterlevnad och sanktioner är tillräcklig i fall av försummelser från dessa oberoende nationella myndigheters sida. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att genomförandet av bestämmelser om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism inte leder till att det i nationell lagstiftning införs alltför stora hinder för verksamheten i det civila samhällets organisationer.

5. Europaparlamentet påminner om sin ståndpunkt i fråga om behovet av att ha sammankopplade och högkvalitativa register över verkligt huvudmannaskap i unionen, samtidigt som det säkerställs att standarderna för uppgiftsskydd är höga. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att sänka tröskeln för identifiering av verkliga huvudmän, med beaktande av praxis i Förenta staterna, och att föreslå att offentligt tillgängliga register inrättas för verkliga huvudmän för truster och liknande arrangemang. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram förslag för att täppa till befintliga kryphål som gör det möjligt för företag att gömma sina verkliga huvudmän bakom ombud, samt att tillåta företag att begära att en affärsförbindelse avslutas om den verkliga huvudmannen inte kan identifieras. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma nödvändigheten av och proportionaliteten i att harmonisera informationen i fastighetsregister och att verka för att dessa register sammankopplas. Parlamentet uppmanar kommissionen att vid behov låta rapporten åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att åtgärda bristen på tillräckliga och korrekta uppgifter i nationella register som kan användas för att identifiera de slutliga förmånstagarna, särskilt i situationer där ett nätverk av skalbolag används. Parlamentet begär att transparensstandarder avseende verkligt huvudmannaskap stärks på både EU- och medlemsstatsnivå för att säkerställa att de tillhandahåller kontrollmekanismer avseende uppgifternas korrekthet. Parlamentet uppmanar kommissionen att stärka sin kontroll av införlivandet av bestämmelser som rör inrättande av register över verkliga huvudmän i medlemsstaterna i syfte att säkerställa att de fungerar väl och ger allmänheten tillgång till data av hög kvalitet.

7. Europaparlamentet välkomnar planen att säkerställa sammankopplingar mellan centraliserade betalnings- och bankkontomekanismer i hela EU för att underlätta snabbare tillgång till finansiell information för brottsbekämpande myndigheter och finansunderrättelseenheter under olika undersökningsfaser och underlätta gränsöverskridande samarbete i full överensstämmelse med tillämpliga regler om uppgiftsskydd.

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över reglerna om den mängd information som ska samlas in under bildandet av företagsenheter och inrättandet av andra juridiska personer, truster och andra liknande rättsliga arrangemang och att föreslå mer detaljerade due diligence-kontroller av kundkännedom när finansiella konton, inklusive bankkonton, öppnas.

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en mer harmoniserad uppsättning effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner på EU-nivå för underlåtenhet att följa reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Genomförande av penningtvättsdirektivet

10. Europaparlamentet beklagar djupt att inga överträdelseförfaranden har inletts för felaktigt genomförande av det tredje penningtvättsdirektivet och uppmanar kommissionen att inleda sådana överträdelseförfaranden mot medlemsstater när de är påkallade. Parlamentet uttrycker sin djupaste oro över det bristande genomförandet av det fjärde penningtvättsdirektivet från ett stort antal medlemsstaters sida. Parlamentet välkomnar därför kommissionens nolltoleransstrategi och inledandet av överträdelseförfaranden mot medlemsstater på grundval av resultaten av dess fullständighetskontroller. Parlamentet är oroligt över att många medlemsstater inte höll tidsfristen som var satt till den 10 januari 2020 för införlivande av det femte penningtvättsdirektivet, och inte heller för de respektive tidsfristerna för register över verkligt huvudmannaskap för företag och andra juridiska enheter den 10 januari 2020, och för truster och liknande juridiska arrangemang den 10 mars 2020. Parlamentet välkomnar därför att kommissionen redan har inlett ett antal överträdelseförfaranden och uppmanar dessutom kommissionen att så snart som möjligt inleda ytterligare överträdelseförfaranden mot medlemsstater på grundval av resultaten av dess fullständighetskontroller.

11. Europaparlamentet beklagar att kommissionen inte kunde utföra korrekthetskontrollerna för det fjärde penningtvättsdirektivet på grund av kapacitetsbrist och att det tagit flera år efter det att direktivet trätt i kraft för dem att slutföras, vilket försenar ett korrekt genomförande av skyldigheterna i fråga om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism i medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar kommissionen att snarast slutföra noggranna korrekthetskontroller och inleda ytterligare överträdelseförfaranden där så behövs. Parlamentet uppmanar de medlemsstater som ännu inte har gjort det att omedelbart och korrekt införliva och genomföra det fjärde och det femte penningtvättsdirektivet. Parlamentet är bekymrat över den allmänna bristen på efterlevnad i fall av korruption på hög nivå och penningtvätt i medlemsstaterna, och uppmanar kommissionen att mycket noggrant övervaka utvecklingen och vidta kraftfullare och mer beslutsamma åtgärder i detta avseende.

12. Europaparlamentet välkomnar att rekommendationerna mot penningtvätt och finansiering av terrorism tagits med i de landsspecifika rekommendationer för vissa medlemsstater som rådet antagit inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Parlamentet uppmanar kommissionen att särskilt bedöma huruvida de nationella finansunderrättelseenheterna har tillräckliga resurser till sitt förfogande för att effektivt hantera risker med penningtvätt och finansiering av terrorism.

EU:s förteckning över tredjeländer med hög risk

13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att gå vidare i bedömningen av möjligheten att upprätta en ”grå” förteckning över potentiella högrisktredjeländer på samma sätt som EU:s nuvarande linje med förteckningen över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner för skatteändamål. Parlamentet uttrycker oro över att förfarandet för att nå fram till en slutlig identifiering av tredjeländer med strategiska brister tar så lång tid som 12 månader och att detta kan leda till onödiga förseningar av ändamålsenliga insatser för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism Parlamentet välkomnar att kommissionen inte enbart förlitar sig på FATF:s förteckningsprocess och är beredd att använda sig av de förstärkta kriterier som föreskrivs i det femte penningtvättsdirektivet, särskilt när det gäller transparens om verkligt huvudmannaskap, för att kunna göra en oberoende bedömning av tredjeländer, som bör vara fri från geopolitisk inblandning.

14. Europaparlamentet ställer sig frågande till kommissionens tillvägagångssätt i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar om metoden för att identifiera högrisktredjeländer enligt direktiv (EU) 2015/849, där det definieras vilka länder som utgör ett särskilt stort hot med hjälp av två kriterier som båda måste vara uppfyllda. Parlamentet rekommenderar att länder som utgör ett betydande hot avseende penningtvätt eller finansiering av terrorism automatiskt och utan dröjsmål bör föras upp på förteckningen över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner utan ytterligare villkor och endast bör avföras från förteckningen när de nödvändiga åtagandena har genomförts fullt ut.

Fredagen den 10 juli 2020

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa ett transparent förfarande med tydliga och konkreta riktmärken för de länder som åtar sig att genomföra reformer i syfte att undvika att föras upp på listan. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att offentliggöra sina bedömningar av utvärderade och förtecknade länder för att säkerställa en offentlig granskning på ett sådant sätt att bedömningen inte kan missbrukas.

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vidta motåtgärder mot tredjeländer som inte samarbetar med de europeiska undersökningarna av penningtvätt och finansiering av terrorism, inbegripet de som är kopplade till mordet på den undersökande journalisten Daphne Caruana Galizia.

Nuvarande EU-tillsyn

17. Europaparlamentet betonar att EU:s nuvarande ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism präglas av ett bristande genomförande av EU-reglerna i kombination med en avsaknad av effektiv tillsyn. Parlamentet stöder den redan antagna utökningen av EBA:s befogenheter, men upprepar sin djupa oro över EBA:s förmåga att utföra en oberoende bedömning på grund av dess styrningsstruktur.

18. Europaparlamentet anser bestämt att företag som är etablerade i skatteparadis inte ska ges tillgång till Europeiska unionens finansiella medel – inklusive stöd som skapats för att hantera de ekonomiska och sociala konsekvenserna av covid-19-epidemin.

19. Europaparlamentet uppmanar de nationella behöriga myndigheterna, liksom ECB, att ta hänsyn till riskerna för ekonomisk brottslighet vid genomförandet av översyns- och utvärderingsprocessen, eftersom de redan har befogenhet att göra detta i enlighet med den befintliga rättsliga ramen. Parlamentet begär att ECB ska ges befogenhet att återkalla licenserna för alla banker som är verksamma i euroområdet och som bryter mot skyldigheterna i fråga om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, oberoende av bedömningen av de nationella myndigheterna för bekämpning av penningtvätt.

20. Europaparlamentet uppmanar EBA att genomföra en undersökning av Luandaleaks-avslöjandena, särskilt för att bedöma om det förekommit överträdelser av antingen nationell lagstiftning eller EU-lagstiftning, och för att bedöma de åtgärder som vidtagits av finansiella tillsynsmyndigheter. EBA uppmanas att utfärda lämpliga rekommendationer för reformer och åtgärder till de berörda behöriga myndigheterna. Parlamentet uppmanar andra behöriga myndigheter på nationell nivå att börja utreda eller fortsätta att utreda Luandaleaks-avslöjandena och att åtala berörda parter som bryter mot reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

21. Europaparlamentet framhåller den roll som internationell undersökande journalistik och visselblåsare spelar när det gäller att avslöja korruptionsbrott, penningtvätt och allmänna tjänstefel från personer i politiskt utsatt ställning, samt den roll som finansiella och icke-finansiella mellanhänder spelar när det gäller att infiltrera eventuella orättmätigt erhållna medel i EU:s finansiella system utan ordentliga kontroller.

22. Europaparlamentet noterar med oro att Luandaleaks, liksom andra tidigare skandaler, såsom cum-ex-skandalen, Panama-dokumenten, Luxleaks och Paradise-dokumenten, upprepade gånger har skakat medborgarnas förtroende för våra finansiella system och skattesystem. Parlamentet betonar hur viktigt det är att återupprätta allmänhetens förtroende och att säkerställa rättvisa och transparenta skattesystem samt skatterättvisa. Parlamentet betonar i detta avseende att EU verkligen måste ta itu med sina egna interna problem, särskilt med avseende på sina jurisdiktioner med låga skatter och jurisdiktioner som tillämpar sekretess.

23. Europaparlamentet noterar att EBA och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) har genomfört separata undersökningar av utdelningsarbitrage. Parlamentet noterar resultaten av EBA:s interna utredning och dess handlingsplan i 10 punkter för 2020–2021 för att förbättra den framtida ramen för krav på tillsyn och bekämpning av penningtvätt avseende sådana system. Parlamentet beklagar dock att det tog mer än 18 månader för EBA att dra slutsatsen att det var nödvändigt att inleda en formell utredning. Parlamentet uppmanar Esma att genomföra en grundlig utredning och att lägga fram ambitiösa rekommendationer så snart som möjligt. Parlamentet beklagar att det inte finns några synliga åtgärder från de behöriga myndigheternas sida i medlemsstaterna för att utreda och åtala enheter och personer som är ansvariga för dessa olagliga metoder för utdelningsarbitrage samt bristande samarbete mellan myndigheterna.

Samarbete mellan medlemsstater

24. Europaparlamentet pekar på behovet av bättre samarbete mellan de administrativa, rättsliga och brottsbekämpande myndigheterna i EU. Parlamentet välkomnar att kommissionen tog upp parlamentets upprepade krav på en konsekvensbedömning av inrättandet av en samordnings- och stödmekanism för medlemsstaternas finansunderrättelseenheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga att inrätta en EU-finansunderrättelseenhet såsom en möjlighet att stödja identifieringen av misstänkta transaktioner med gränsöverskridande karaktär och genomföra gemensamma analyser för gränsöverskridande samarbete. Parlamentet föreslår att denna mekanism bör ges befogenhet att föreslå gemensamma genomförandeåtgärder eller standarder för samarbete mellan finansunderrättelseenheter och främja utbildning, kapacitetsuppbyggnad och erfarenhetsutbyte för finansunderrättelseenheter. Parlamentet betonar vikten av att ge denna mekanism tillgång till relevant information i de olika medlemsstaterna och ge den möjlighet att verka i gränsöverskridande fall.

25. Europaparlamentet uppmanar till antagande av ytterligare initiativ som skulle kunna driva fram åtgärder på EU-nivå och nationell nivå inom ramen för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, t.ex. att utöka befogenheterna för Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och stärka befintliga byråer, såsom Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och Eurojust. Parlamentet noterar kommissionens avsikt att lägga fram ett förslag om att stärka Europols mandat, såsom anges i dess justerade arbetsprogram, och påminner om att ett förstärkt mandat bör gå hand i hand med lämplig parlamentarisk kontroll. Parlamentet anser att det bör vara en prioritet att stärka Europols förmåga att begära att gränsöverskridande utredningar inleds, särskilt vid allvarliga attacker mot visselblåsare och undersökande journalister som spelar en viktig roll när det gäller att avslöja korruption, bedrägerier, bristande förvaltning och andra missförhållanden inom den offentliga och privata sektorn, och att detta prioriteras.

26. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av Europols europeiska centrum för finansiell och ekonomisk brottslighet, som kommer att förbättra det operativa stöd som ges till medlemsstaterna och EU:s organ på områdena finansiell och ekonomisk brottslighet och främja en systematisk användning av finansiella utredningar.

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga ett förslag om en europeisk ram för gränsöverskridande skatteutredningar och andra gränsöverskridande finansiella brott.

28. Europaparlamentet uppmanar därför medlemsstaterna och EU:s institutioner att underlätta ett snabbt inrättande av Eppo och anser att alla medlemsstater som ännu inte har kungjort sin avsikt att ansluta sig till denna myndighet bör göra så. Parlamentet efterlyser en fördelning av realistiska finansiella resurser och personalresurser samt utnämning av heltidsarbetande delegerade åklagare i medlemsstaterna, för att matcha den förväntade tunga arbetsbördan för Eppo.

29. Europaparlamentet konstaterar att de föreslagna budget- och personalresurserna inte är tillräckliga för att ge ett fullständigt stöd till penningtvättsrelaterade utredningar och de befintliga samordningsmekanismerna, såsom det operativa nätverket för bekämpning av penningtvätt och plattformen FIU.net.

Övriga relevanta aspekter

30. Europaparlamentet understryker potentialen för ett gott samarbete mellan den offentliga och privata sektorn, inbegripet möjliga offentlig-privata partnerskap, i samband med insamling av finansunderrättelser för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism, som måste utnyttjas bättre i framtiden, till exempel plattformar för informationsutbyte mellan brottsbekämpande myndigheter, finansunderrättelseenheter och den privata sektorn. Parlamentet uppmanar alla berörda aktörer att bidra, särskilt genom att dela med sig av nuvarande välfungerande metoder under det offentliga samrådet. Parlamentet anser att ett sådant samarbete strikt bör respektera gränserna för tillämpliga regler om uppgiftsskydd och grundläggande rättigheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en tydlig rättslig ram för inrättandet av trepartsplattformar, som reglerar deltagarnas uppgifter och profiler och säkerställer efterlevnad av samma uppsättning regler för informationsutbyte, skydd av privatlivet och personuppgifter, datasäkerhet, misstänktas rättigheter och andra grundläggande rättigheter. Parlamentet anser att läglig och fullständig återkoppling om effektiviteten och uppföljningen av rapporter om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism är avgörande för att göra kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism mer effektiv.

31. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till medlemsstaterna att så snart som möjligt fasa ut alla befintliga system för medborgarskap eller uppehållstillstånd genom investering, särskilt när kontrollerna är otillräckliga och transparensen bristfällig, i syfte att minimera det därmed ofta förknippade penningtvättshotet och undergrävandet av det ömsesidiga förtroendet och Schengenområdets integritet, utöver andra politiska, ekonomiska och säkerhetsrelaterade risker för EU och dess medlemsstater. Parlamentet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt rapportera om de åtgärder som den avser att vidta i fråga om system för medborgarskap och uppehållstillstånd för investerare samt eventuella slutsatser från dess expertgrupp. Parlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare bedöma om förutsättningarna för att inleda överträdelseförfaranden mot medlemsstater för överträdelse av artikel 4.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) är uppfyllda.

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att övervaka medlemsstaternas tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande ([29]) för att underlätta gränsöverskridande återvinning av brottsliga tillgångar samt korrekt införlivande och genomförande av direktiv 2014/42/EU om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott i Europeiska unionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att uppdatera de befintliga uppgifterna om beslagtagna och förverkade tillgångar. Parlamentet uppmanar kommissionen att i kommande lagstiftningsförslag inkludera bestämmelser för att underlätta administrativ frysning för finansunderrättelseenheter och en rättslig ram för att tvinga

([29]) EUT L 303, 28.11.2018, s. 1.

Fredagen den 10 juli 2020

finansinstituten att följa upp och verkställa begäranden om återkallande på ett smidigt sätt, samt bestämmelser som möjliggör ett snabbt gränsöverskridande samarbete mellan myndigheter i detta avseende. Parlamentet är bekymrat över att de totala resultaten i fråga om förverkade tillgångar inte är tillfredsställande och att andelen förverkade tillgångar i EU fortfarande är mycket låg. Parlamentet uppmanar kommissionen att ägna särskild uppmärksamhet åt bestämmelser om användningen av förverkade tillgångar för allmännyttiga eller sociala ändamål och att arbeta för att förverkade tillgångar ska återbördas till offer i länder utanför EU.

33. Europaparlamentet gläder sig över att kommissionen för fram en möjlighet att ge EU- tillsynsmyndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism vissa befogenheter att övervaka och stödja genomförandet av frysning av tillgångar inom ramen för EU:s restriktiva åtgärder (sanktioner) i medlemsstaterna.

34. Europaparlamentet välkomnar antagandet av direktiv (EU) 2018/1673 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser, genom vilket nya straffrättsliga bestämmelser införs och ett effektivare och snabbare gränsöverskridande samarbete mellan de behöriga myndigheterna möjliggörs i syfte att bättre motverka penningtvätt och därtill kopplad finansiering av terrorism samt organiserad brottslighet. Parlamentet efterlyser ytterligare analys av behovet av att harmonisera de befintliga reglerna, inbegripet definitionen av vissa förbrott till penningtvätt, såsom skattebrott.

35. Europaparlamentet välkomnar antagandet av direktiv (EU) 2019/1153 och väntar på kommissionens bedömning av behovet av och proportionaliteten i att utvidga definitionen av finansiell information till att omfatta alla typer av information eller data som innehas av offentliga myndigheter eller ansvariga enheter och som är tillgängliga för finansunderrättelseenheter, samt om möjligheter och utmaningar när det gäller en utvidgning av utbytet av finansiell information eller finansiella analyser mellan finansunderrättelseenheter inom unionen för att täcka utbyten avseende andra allvarliga brott än terrorism eller organiserad brottslighet som är kopplad till terrorism.

36. Europaparlamentet är bekymrat över att covid-19-pandemin kan komma att påverka staters och privata aktörers förmåga att genomföra standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Parlamentet uppmanar kommissionen att i samarbete med EBA genomföra samråd med de nationella myndigheter som ansvarar för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism i syfte att bedöma specifika risker för penningtvätt och finansiering av terrorism och svårigheter som härrör från covid-19-utbrottet och på grundval av detta utforma konkreta riktlinjer för bättre motståndskraft och efterlevnad.

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att EU talar med en röst på global nivå när det gäller ramen för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, särskilt genom att göra det möjligt för kommissionen att företräda EU vid FATF, i enlighet med bestämmelserna i fördraget och såsom är fallet för andra politikområden.

38. Europaparlamentet efterlyser tydligare riktlinjer från organ på EU-nivå, såsom Europeiska dataskyddsstyrelsen om skydd av personuppgifter och personlig integritet och efterlevnad av ramen för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, nämligen krav på due diligence-kontroller och lagring av uppgifter, med tanke på att nationella dataskyddsmyndigheter tidigare har tillämpat olika tillvägagångssätt i olika medlemsstater.

39. Europaparlamentet begär att större personalresurser och finansiella resurser ska anslås till den relevanta enheten vid kommissionens generaldirektorat för finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen, och välkomnar att EBA har tilldelats ytterligare resurser.

40. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att till fullo och på ett transparent sätt undersöka alla rapporterade fall av penningtvätt och till detta förknippad brottslighet, såsom mord och våld mot visselblåsare och journalister. Parlamentet upprepar sin ståndpunkt om inrättandet av ett Daphne Caruana Galizia-pris som ska delas ut av Europaparlamentet. Parlamentet uppmanar de maltesiska myndigheterna att använda alla tillgängliga resurser för att identifiera anstiftarna till mordet på Daphne Caruana Galizia, och att ytterligare utreda de personer mot vilka allvarliga anklagelser om penningtvätt fortfarande kvarstår, eftersom hennes rapporter bekräftades av avslöjandena i Panamadokumenten. Parlamentet uppmanar dessutom de maltesiska myndigheterna att genomföra utredningar av finansiella mellanhänder med anknytning till Mossack Fonseca som fortfarande är verksamma på Malta, och är bekymrat över att självregleringen av revisorsyrket inte är verkningsfull. Parlamentet begär att den före detta ägaren och ordföranden i Pilatus Bank ska utlämnas till Malta, eftersom åtal mot honom har lagts ned av det amerikanska justitiedepartementet på grund av processrättsliga skäl, och uppmanar med kraft de maltesiska myndigheterna att lagföra bankmannen för misstankarna om penningtvätt och annan ekonomisk brottslighet.

41. Europaparlamentet är djupt oroat över bristen på effektiv tillsyn, vilket framkom vid utvärderingen av de danska och estniska tillsynsmyndigheternas insatser i samband med Danske Bank-skandalen. Parlamentet är dessutom oroat över den senaste Wirecard-skandalen, liksom den roll som den tyska finansinspektionen (BaFin) har spelat och dess möjliga brister. Parlamentet noterar att självregleringen av revisorsyrket i detta fall har misslyckats. Parlamentet konstaterar att

klassificeringen av detta fintechföretag som ”teknikföretag” i stället för som betaltjänstleverantör spelade en central roll i regleringsmisslyckandet. Parlamentet uppmanar kommissionen att snarast åtgärda detta problem genom att se till att betalningsföretag klassificeras korrekt. Parlamentet uppmanar EU och de nationella behöriga myndigheterna att inleda en undersökning av de 1,9 miljarder euro som saknas och uppmanar kommissionen att undersöka sätt att förbättra redovisningssektorns funktion, bland annat genom gemensamma revisioner.

o

o o

42. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.